ส.ค.ส.๒๕๖๔

ธรรมดี

จากสองศรีพระศาสนา

พุทธทาสภิกขุ ปัญญานันทภิกขุ

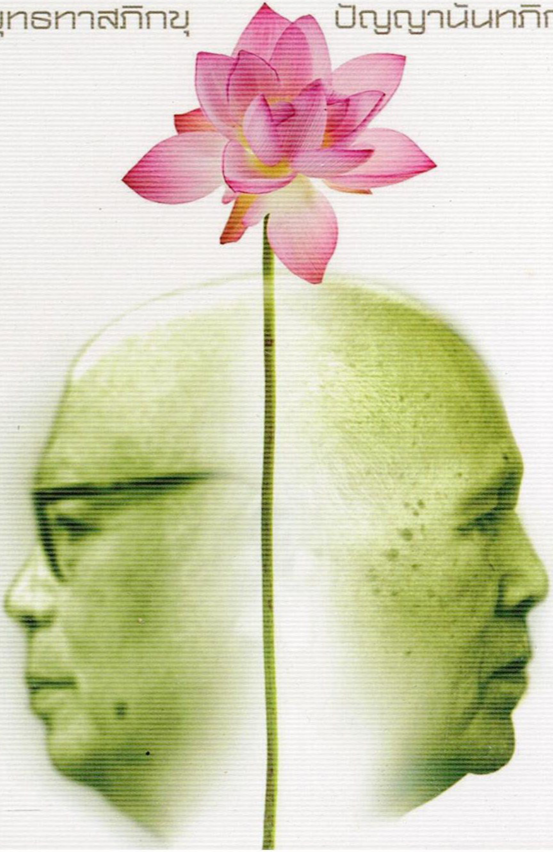

นตฺถิ ปญฺญาสมา อาภา

แสงสว่างเสมอด้วยปัญญา ไม่มี

ธรรมดี

จากสองศรี
พระศาสนา

พุทธทาสภิกขุ
ปัญญานันทภิกขุ

สื่อ ความ สงบ ๒๕๖๔

สารบัญ

๔ ศีลธรรมไม่กลับมา โลกาวินาศ
๕ ศาสนาต้องอยู่คู่โลก พระธรรมต้องอยู่คู่ใจคน
๖ ขอศีลธรรมได้กลับมา ...
๘ น้ำสำหรับดับไฟในชีวิต
๑๐ ชาติไทยจะอยู่รอด ถ้าคนไทยเข้าถึงธรรม
๑๒ ชีวิตสงบ-ชีวิตโกลาหล
๑๓ ยิงไม่เข้า-แทงไม่เข้า
๑๔ ๑๐ ดี จากสองศรีพระศาสนา
๑๖ หลับสบาย / ตื่นสบาย
๑๗ อย่าให้อายไก่
๑๘ อย่าทำอะไรตามใจกิเลส
๑๙ อย่าโง่กว่ายอดถั่ว
๒๐ ความรักที่แท้
๒๑ อยู่กันด้วยความรัก/รักผู้อื่น คือหัวใจของทุกศาสนา
๒๒ ความเห็นแก่ตัวน่ากลัวนัก !
๒๓ ความไม่เห็นแก่ตัว
๒๔ ธรรมะงุ่มง่าม ดีกว่าอธรรมปราดเปรียว
๒๖ ชีวิตสูงสุด
๒๗ ยอดพุทธมนต์
๒๘ ชาวพุทธ
๓๐ หน้านอก-หน้าใน-หน้าที่

๓๒ พลเมือง ๓ ประเภท
๓๓ จงทำตนให้เป็นประโยชน์ทุกเมื่อ
๓๔ จิตที่คิดจะให้ สบายกว่าจิตที่คิดจะเอา
๓๕ ยิ่งให้ ยิ่งได้
๓๖ จงมีศิลป์ทุกกระเบียดนิ้ว
๓๗ ยามไหนก็ได้
๓๘ อย่าเอาความทุกข์เป็นความสุข
๔๐ ความรักของอวิชชา
๔๑ ความโง่ของปัญญา
๔๒ สุดที่จะช่วยได้
๔๔ ทุลักทุเล
๔๕ จงวิดเรือให้เบา
๔๖ ระวัง !

๔๘ คนเลี้ยงควาย
๕๐ คนสิ่ว
๕๒ คนกระเป๋ารั่ว
๕๔ คนหมดทุน
๕๖ คนขี้ตู่
๕๗ คนเขลา/คนสกปรก
๕๘ คนโกหัญเญ
๖๐ คนตื่น
๖๑ คนเข้มแข็ง/คนใจแข็ง
๖๒ คนกล้าหาญ
๖๓ คนถึงธรรม

๖๔ ทำดี ดีแล้ว เป็นพร
๖๕ เราดี ดีกว่า ดวงดี
๖๖ กรรมดี ดีกว่า วัตถุมงคล
๖๘ พุทธธรรมอำนวยพร

ศีลธรรมไม่กลับมา
โลกาวินาศ

พุทธทาสภิกขุ

ศาสนาต้องอยู่คู่โลก พระธรรมต้องอยู่คู่ใจคน

ปัญญานันทภิกขุ

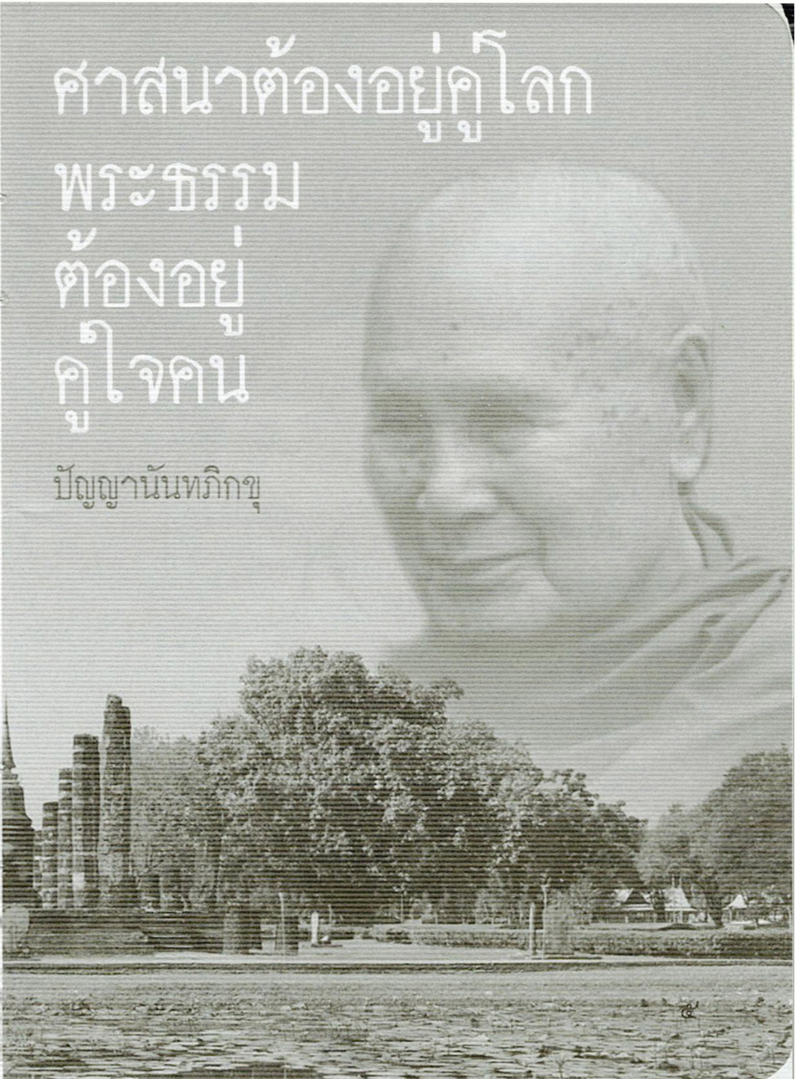

ขอศีลธรรม ได้กลับมา พาหมู่คน
ให้ผ่านพ้น วิกฤตการณ์ ทันเวลา

ถ้าศีลธรรม ไม่กลับมา โลกาวินาศ
มนุษยชาติ จะเลวร้าย กว่าเดรัจฉาน
มัวหลงเรื่อง กิน-กาม-เกียรติ เกลียดนิพพาน
ล้วนดื้อด้าน ไม่เหนี่ยวรั้ง บังคับใจ

อาชญากรรม เกิดกระหน่ำ ลงในโลก
มีเลือดโชก แดงฉาน แล้วซ่านไหล
เพราะบ้ากิน บ้ากาม ทรามเกินไป
บ้าเกียรติก็ พอไม่ได้ ให้เมาตน

อยากครองเมือง ครองโลก โยกกันใหญ่
ไม่มีใคร เมตตาใคร ให้สับสน
ขอศีลธรรม ได้กลับมา พาหมู่คน
ให้ผ่านพ้น วิกฤตการณ์ ทันเวลา ฯ

- พุทธทาสภิกขุ -

น้ำสำหรับดับไฟในชีวิต

ชีวิตของคนเรานี้เป็นยักษ์ที่โหดร้ายอยู่ในตัวชีวิตนั่นเอง มันจะถามเราว่า *"เกิดมาทำไม ?"*

ถ้าเราตอบไม่ได้ เพราะไม่รู้เสียเลย มันก็จะกินเรา ถ้าตอบผิดๆ ถูกๆ มันจะตบหน้าและขี่คอเราไปไม่มีที่สิ้นสุด

แต่ถ้าตอบถูกจริงๆ แม้เพียงคำเดียวเท่านั้น ยักษ์นั้นมันจะหักคอมันเองตายไปต่อหน้าเรา ไม่มีอะไรมากวนเราให้มีความทุกข์ทรมานอีกต่อไป

พระธรรมเท่านั้นที่จะช่วยให้เราตอบปัญหาของยักษ์ได้ พระธรรมเท่านั้นที่จะหล่อเลี้ยงจิตใจ ของเราให้สดชื่น ช่วยให้คนทุกคน ทั้งวัยเด็กวัยหนุ่มสาวและเฒ่าแก่ มีความสุขสงบเย็นได้สมกับวัยของตนๆ

พระธรรมจะช่วยดับไฟให้ทุกคราวที่เกิดขึ้นในการประกอบกิจทุกชนิดในโลกนี้ ไม่ว่าจะเป็นที่ทุ่งนาป่าสวน ในย่านตลาดร้านค้า โรงเรียน สถานที่ราชการตลอดจนในปราสาทราชฐาน ทั้งในมนุษยโลกและเทวโลก

พระพุทธเจ้ายังต้องพึ่งพาอาศัยพระธรรม จึงดับไฟกิเลสและไฟทุกข์ ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ แม้ตรัสรู้แล้วก็ไม่ทรงเคารพใครหรืออะไรทั้งสิ้น แต่ยังทรงเคารพพระธรรมอย่างเคร่งครัด เมื่อพระพุทธเจ้าเองยังทรงเป็นถึงเช่นนี้แล้ว จะนับประสาอะไรกับพวกเราทั้งหลายบรรดาที่กำลังทูนกงจักรไว้บนศีรษะ เพราะสำคัญเห็นเป็นดอกบัว ที่จะไม่ต้องอาศัยพระธรรม

เราทั้งหลายจงมีความสนใจ และหันหน้าเข้าหาพระธรรมกันเถิด พระธรรมเป็นสิ่งเดียวที่สามารถดับไฟกิเลสและไฟทุกข์ให้หมดสิ้นไปจากทุกคน

- พุทธทาสภิกขุ -

ชาติไทยจะอยู่รอด
ถ้าคนไทยเข้าถึงธรรม

ธรรมะแผ่ไปถึงไหน
ความสงบก็ปกคลุมถึงนั่น

บ้านเมืองเราได้รับความร่มเย็น
ก็เพราะบารมีธรรมของพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนา
เป็นศาสนาประจำชาติไทย

ขอพวกเราจงอิ่มใจในสมบัติอันมีค่านี้
จงเทิดทูนและถนอมไว้เสมอด้วยชีวิตของเรา

- ปัญญานันทภิกขุ -

ชีวิตสงบ - ชีวิตโกลาหล

• ปัญหายุ่งยากของโลก
เกิดจากความยุ่งยาก
ของแต่ละบุคคล

• การแก้ไขโลกจึงต้องแก้ที่คน
การแก้คนต้องอาศัยธรรมะ
ในทางศาสนาเป็นเครื่องแก้

• ธรรมะอย่างเดียวเท่านั้น
สามารถกลับคนชั่ว
ให้กลายเป็นคนดีได้

• แต่ธรรมะที่มีอยู่ในสมุดหนังสือ
ย่อมยังไม่เป็นประโยชน์เต็มที่
ต้องศึกษาธรรมะและนำธรรมะ
มาใช้ในชีวิตประจำวัน

• ชีวิตที่ดำเนินตามธรรมะเป็นชีวิตที่สงบ
ชีวิตที่ขาดธรรมะเป็นชีวิตที่โกลาหลวุ่นวาย

- ปัญญานันทภิกขุ -

ยิงไม่เข้า - แทงไม่เข้า

• **ร่างกายขาดอากาศไม่ได้ ขาดอาหารก็ไม่ได้ ต้องมีประจำ ฉันใด ใจก็ต้องการอาหาร คือธรรมะ ฉันนั้น**

• ตราบเท่าที่คนยังพอใจ "**อาหารใจ**" อยู่ โลกก็ยังหวังสันติสุขได้ แต่ถ้าชาวโลกทิ้ง "**อาหารใจ**" เมื่อใด โลกก็มืดมนกันเมื่อนั้น

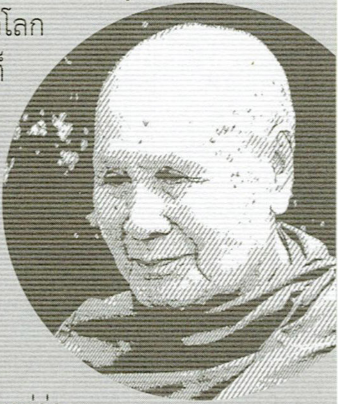

• **ธรรมะเป็นเกราะ ช่วยคุ้มครองป้องกันภัยอันตรายไม่ให้เกิดขึ้นแก่ใคร ถ้าได้ใช้ธรรมะแล้ว ก็เป็นเกราะถาวร ยิงไม่เข้า แทงไม่เข้า**

• ไม่ใช่กระสุน ไม่ใช่มีด แต่ว่าอารมณ์ที่เข้ามากระทบ มันจะไม่เข้าไปสู่จิตใจ แม้เข้ามาก็ตีกลับได้ทันที เพราะเรามีสติปัญญา รู้ว่าอะไรคืออะไร แล้วจะเกิดอะไรขึ้นในกาลต่อไป

- ปัญญานันทภิกขุ -

๑๐ ดี
จากสองศรี
พระศาสนา

๑. **เป็นลูกที่ดี**
ของพ่อแม่

๒. **เป็นศิษย์ที่ดี**
ของครูอาจารย์

๓. **เป็นเพื่อนที่ดี**
ของเพื่อน

๔. **เป็นพลเมืองที่ดี**
ของชาติ

๕. **เป็นสาวกที่ดี**
ของพระศาสดา

- พุทธทาสภิกขุ -

๑. **คิดดี**

๒. **พูดดี**

๓. **ทำดี**

๔. **คบคนดี**

๕. **ไปสู่สถานที่ดี**

- ปัญญานันทภิกขุ -

หลับสบาย

• **ก่อนนอน...ควรไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิ ทำใจให้สงบให้สบาย เรียบร้อยแล้วก็นอน**

• บอกตัวเองว่า "ฉันจะนอน... จะหยุดคิด หยุดนึกอะไรทั้งหมด" ปิดหมดทุกประตู แล้วนึกว่า "หลับ...หลับ...หลับ"

• **อย่าไปนึกว่า...นั่นยังไม่ได้ทำ นี่ยังไม่ได้ทำ ปิดงานแล้วปิดหมด** ไม่ใช่ปิดตู้แล้วสมองยังไม่ปิด มานั่งคิดนั่งฝันไม่เป็นอันหลับอันนอน

• นี่แหละเป็นบันไดขั้นต้น ของการเป็นโรคประสาท

-ปัญญานันทภิกขุ-

ตื่นสบาย

• **ทุกครั้งที่ใจไม่สงบนี่มันเป็นพิษ** ใจโกรธใจเกลียดใจริษยาใจพยาบาทอาฆาตจองเวร ถ้าเกิดขึ้นแล้วมันเป็นพิษแก่เรา แล้วก็ส่งพิษไปยังคนข้างเคียง ใครอยู่ใกล้เราก็ถูกเผาไปด้วย สำลักไปตามๆ กัน เพราะควันพิษของเรา

• **อย่าสร้างอารมณ์เป็นพิษขึ้นในจิตใจ ในเวลาเช้า** ตื่นแล้วก็นั่งสงบใจ พูดกับตัวเองว่า **"วันนี้ฉันจะอยู่อย่างคนสงบ ฉันจะอยู่อย่างคนมีสติปัญญา ฉันจะอยู่อย่างคนรู้เท่าทันสรรพสิ่งทั้งหลาย ฉันจะไม่เป็นทุกข์ในสิ่งที่ไม่จำเป็น"**

• **ให้ตื่นขึ้นมาด้วยอารมณ์สดชื่น** มองในบ้าน มองธรรมชาติด้วยความสดชื่น แล้วจะสบายตลอดวัน

- ปัญญานันทภิกขุ -

อย่าให้อายไก่

ถ้าคนเรา เปรียบกับไก่ ดูให้ดี
มันไม่มี นอนไม่หลับ ไม่ปวดหัว
ไม่มีโรค ประสาท ประจำตัว
โรคจิตไม่ มากลั้ว กับไก่น้อย

คนในโลก กินยา เป็นตันตัน
พวกไก่มัน ไม่ต้องกิน สักเท่าก้อย
หลับสนิท จิตสบาย ร้อยทั้งร้อย
รู้สึกน้อย แห่งน้ำใจ อายไก่เอย

ได้เป็นคน หรือจึงได้ นอนไม่หลับ
ควรจะนับ ว่าเป็นบาป หรือบุญเหวย
มีธรรมะ กันเสียนะ อย่าละเลย
อยู่เสบย ไม่ละอาย แก่ไก่มัน ฯ

- พุทธทาสภิกขุ -

อย่าทำอะไรตามใจกิเลส

อย่าทำอะไร ตามใจกิเลส
เพราะกิเลส ไม่เคยปรานีใคร
ไม่เคยทำอะไรให้ดีขึ้น
นอกจากทำลาย

คนบางคนมักปล่อยตน
ให้ตกอยู่ในอำนาจของความเกียจคร้าน
ชอบหาความสบายด้วยการนอน
กินข้าวอิ่มแล้วนอน เหมือนหมูในเล้า
คนแบบนี้มีเนื้อหนังเจริญ
แต่ปัญญาและทรัพย์ไม่เจริญ

- ปัญญานันทภิกขุ -

อย่าโง่กว่ายอดถั่ว

ชีวิตทั้งหลายมีกระแสไหลไปสู่นิพพานทั้งนั้น
คือมันจะดีขึ้นๆ จนไปสู่นิพพาน
แล้วมันจะสอนตัวมันเองได้
ถ้ามันทำผิดพลาด มันรู้จักแล้วไม่ทำอีก
แล้วก็จะเจริญงอกงาม

อย่าว่าแต่คนเลย
แม้แต่ยอดถั่วที่มันงอกยื่นไปทางสังกะสี
พอถูกแดดร้อน มันก็หดลงมาจากฝาสังกะสี
เป็นยอดถั่วแท้ๆ มันยังรู้จักหดมาจากอันตราย

แล้วทำไมคนแท้ๆ จึงเสือกเข้าไปหาอันตราย
ไม่กลัวอันตราย ไม่ถอยหลังจากอันตราย
ไปทำบาปกรรม ไปทำอบายมุข
ไปทำอะไรที่ทำลายความเป็นมนุษย์
มันโง่กว่ายอดถั่วเสียแล้วกระมัง..!

- พุทธทาสภิกขุ -

ความรักที่แท้

ความรัก คือการเสียสละ
ที่ใดมีความรัก ที่นั่นมีการเสียสละ
ที่ใดไม่มีการเสียสละ
ที่นั่นยังไม่มีความรักที่แท้

ความรักที่ไม่บริสุทธิ์
เป็นเหตุของความทุกข์ยาก
แต่ความรักที่แท้
เป็นเหตุของความสุขสงบ

ฉะนั้น ถ้าจะมีความรัก
จงมีความรักที่แท้

- ปัญญานันทภิกขุ -

อยู่กันด้วยความรัก

รักเพื่อนมนุษย์ทุกถ้วนหน้า
รักธรรมชาติ อย่าทำลาย
รักวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ
รักพระธรรม สร้างพระธรรมไว้ในใจเป็นนิตย์
รักสันติภาพ สร้างสันติสุขทุกเวลา

- ปัญญานันทภิกขุ -

รักผู้อื่น
คือหัวใจของทุกศาสนา

- พุทธทาสภิกขุ -

ความเห็นแก่ตัว
น่ากลัวนัก !

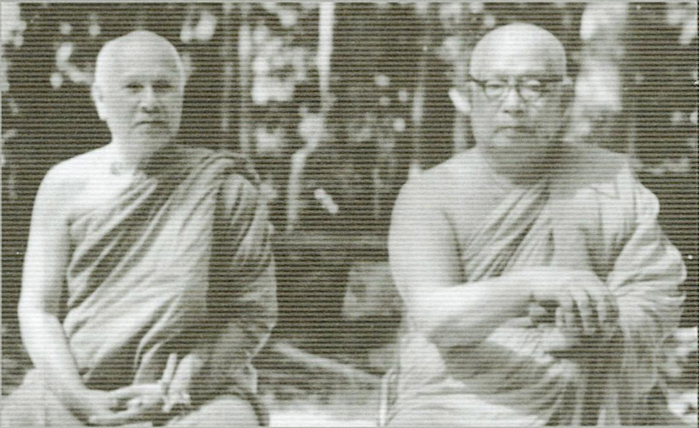

ท่านเจ้าคุณพุทธทาส ซึ่งเป็นเหมือนพี่ชาย
ท่านบอกว่า ต้องเทศน์เพื่อทำลายตัวตน
ต้องเทศน์เรื่องการเห็นแก่ตัวให้หนัก...เทศน์ให้มาก
เพราะความทุกข์ความเดือดร้อนในสังคม
ไม่ได้เกิดมาจากอะไร
แต่เกิดมาจาก **"ความเห็นแก่ตัว"**

- ปัญญานันทภิกขุ -

ความไม่เห็นแก่ตัว

ความไม่เห็นแก่ตัว
ย่อมคุ้มกะลาหัว ทั้งทางโลกและทางธรรม
กิเลสก็ไม่ครอบงำ เรือนจำก็ไม่ครอบคลุม !

- พุทธทาสภิกขุ -

ธรรมะงุ่มง่าม
ดีกว่า
อธรรมปราดเปรียว !

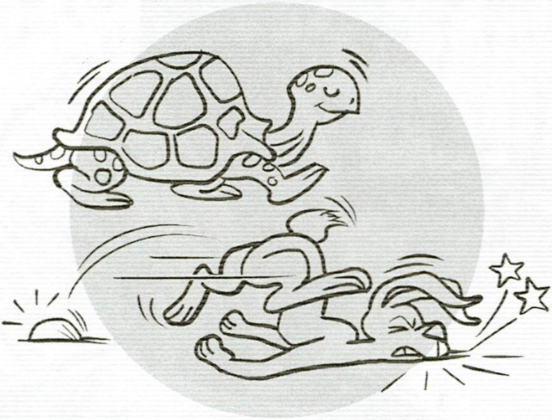

❀ **มนุษย์เรา จะเป็นมนุษย์อยู่ได้**
ก็เพราะกำลังประกอบอยู่ด้วยธรรม
มิฉะนั้น จะต้องสูญเสียความเป็นมนุษย์
หรือถึงกับต้องตายในที่สุด โดยไม่ต้องสงสัยเลย

❁ มนุษย์ที่ไม่ประกอบอยู่ด้วยธรรม
ก็ต้องประกอบอยู่ด้วย "อธรรม" เป็นธรรมดา
และจะต้องเป็นอมนุษย์ในร่างของมนุษย์ด้วย

❁ **โลกนี้จะเป็นอย่างไร**
ถ้าหากเป็นโลกที่ประกอบอยู่ด้วยอมนุษย์
ในร่างของมนุษย์เต็มไปเสียทั้งโลก?
และแม้แต่คนคนหนึ่งจะได้รับประโยชน์อะไร
ถ้าใจของเขาได้รับแต่การรบกวนจากความรู้สึกว่า
ตนเองไม่เป็นมนุษย์เสียร่ำไปและยิ่งขึ้นทุกที ?

❁ **แม้ธรรมะจะงุ่มง่ามบ้าง**
ก็ย่อมจะต้องดีกว่าอธรรมที่ปราดเปรียว มิใช่หรือ?

❁ ขอท่านทั้งหลายจงพากันสนใจให้ยิ่งขึ้นไป
ในสิ่งที่เรียกว่า "**ธรรม**" ให้ถูกต้องและพร้อมสรรพ !
พระเจ้าจะกลับมาครองโลกแทนซาตาน
นิพพานจะอาบรดสัตว์ทั่วสากลจักรวาลให้เยือกเย็น
โดยไม่ต้องสงสัยเลย

- พุทธทาสภิกขุ -

ชีวิตสูงสุด

การกระทำ การพูด หรือการคิด
จงกระทำ ด้วยจิต ที่แจ่มใส
ไม่มีความ หมายมั่น ชั้นใดๆ
ด้วยจิตใจ เดือดดุ อุปาทาน

อันตัวกู ของกู ดูให้เห็น
ว่ามันเป็น สิ่งปรุงแต่ง แห่งสังขาร
เอามาเป็น "ตัวกู" ดูอันธพาล
คือหน้าด้าน ฉ้อธรรมชาติ ฉลาดโกง

ใครขืนมี ชีวิต ชนิดนั้น
ตกนรก ทั้งวัน ควันโขมง
ตกกลางคืน ยิ่งอัดควัน ขั้นสุดโต่ง
จนเข้าโลง ไม่เคยมี ที่เยือกเย็น

จงคิด-พูด-ทำ ด้วยใจ ใสสะอาด
ใจฉลาด ใจสงบ เมื่อพบเห็น
สิ่งใดๆ ชนะได้ ทุกประเด็น
ชีวิตเช่น- นี้สูงสุด มนุษย์เอย ฯ

- พุทธทาสภิกขุ -

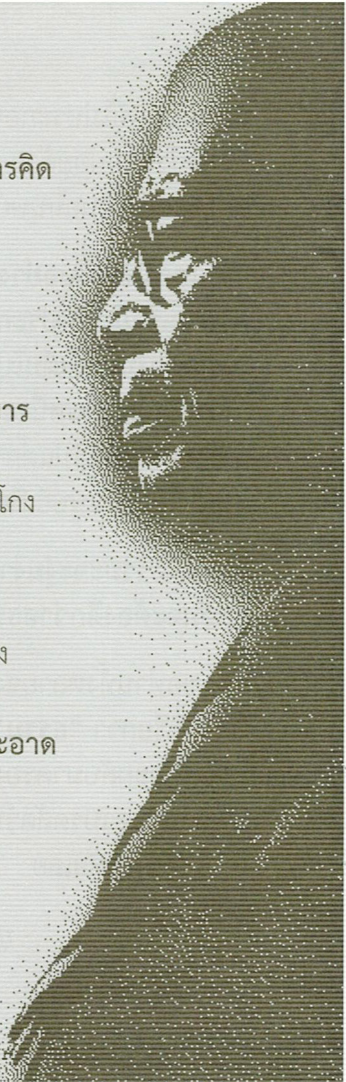

ยอดพุทธมนต์

“มันเกิดขึ้น-ตั้งอยู่-แล้วดับไป”
นี้เป็นมนต์ บทใหญ่ ใช้เมื่อ “ได้”
ซึ่งลาภ ยศ สรรเสริญ สุขใจกาย
ไม่เมามาย ลืมตัว หรืองัวเงีย

“มันเกิดขึ้น-ตั้งอยู่-แล้วดับไป”
ก็เป็นมนต์ บทใหญ่ ใช้เมื่อ “เสีย”
ซึ่งลาภ ยศ สรรเสริญสุข แม้ลูกเมีย
ไม่อ่อนเปลี้ย สับสน หรือวุ่นวาย

“มันเกิดขึ้น-ตั้งอยู่-แล้วดับไป”
ใช้เป็นมนต์ บทใหญ่ ครั้ง “สุดท้าย”
เป็นอาวุธ สัประยุทธ์ กับความตาย
แสนสบาย เพราะก้าวล่วง จากบ่วงมาร ฯ

- พุทธทาสภิกขุ -

ชาวพุทธ

❀ ชาวพุทธต้องเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น
ผู้เบิกบานแจ่มใส

❀ เวลามีความทุกข์
ชาวพุทธแก้ไขที่ตนเอง
ไม่เที่ยววิ่งไปหาหมอดู
ให้เสียเวลา

❀ ชาวพุทธถือว่า
ความบังเอิญไม่มี
มีแต่สิ่งทั้งหลายเกิดจากเหตุ
ปราศจากเหตุ
ผลจะเกิดขึ้นไม่ได้
เหตุที่แท้จริงอยู่ที่การกระทำของตนเอง

❀ ชาวพุทธไม่มีพิธีสะเดาะเคราะห์แบบหมอดู
แต่จะสะเดาะตรงค้นหาเหตุให้พบ
แล้วตัดเหตุนั้นเสีย

- ปัญญานันทภิกขุ -

ชาวพุทธ มีสิทธิ์จน
มีสิทธิ์ขี้เหร่ มีสิทธิ์เรียนต่ำ
แต่ถ้ามีทุกข์ครอบงำ
น่าอายที่สุด !

- พุทธทาสภิกขุ -

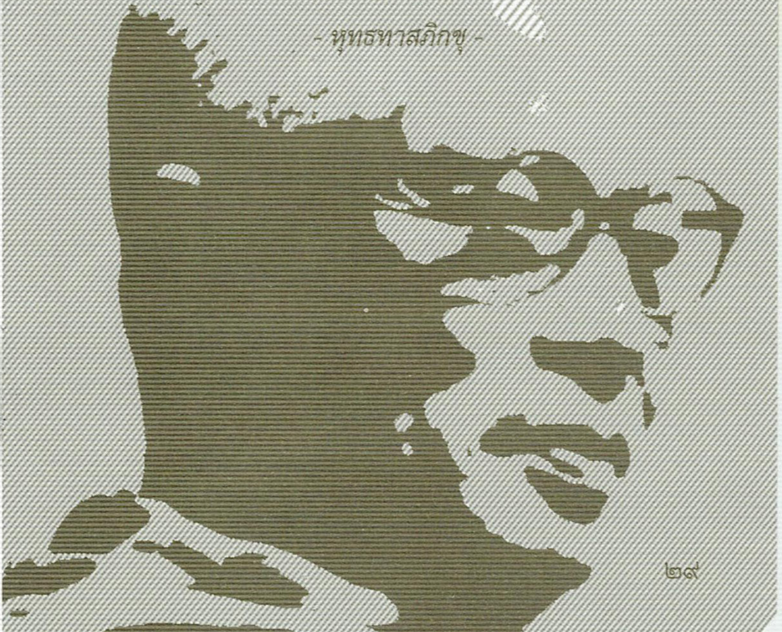

หน้านอก

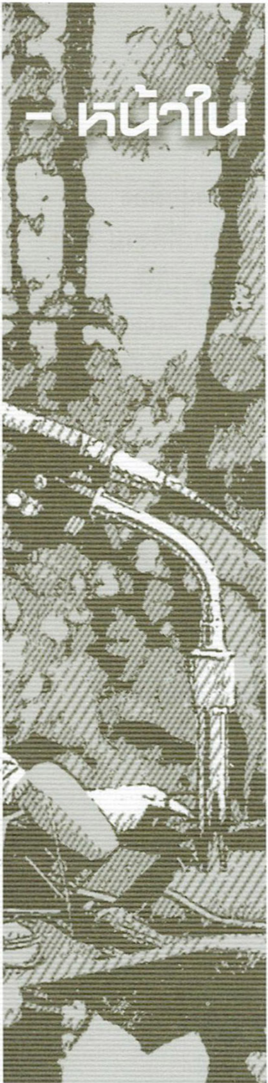

- หน้าใน - หน้าที่

❀ **หน้านอก...** บอกความงาม
หน้าใน... บอกความดี
หน้าที่... บอกความสามารถ

❀ **หน้านอก - แต่งให้พอดี**
หน้าในและหน้าที่ - แต่งให้มากๆ

❀ หน้าที่ ของเรานั้น
คือทำใจให้มีความสุข
อย่าทำใจให้มีความทุกข์

❀ ถ้าเรานั่งกลุ้มใจ
มีความทุกข์ความเดือดร้อน
ด้วยเรื่องอะไรก็ตาม
เรียกว่า เราทำผิดหน้าที่

- ปัญญานันทภิกขุ -

พลเมือง ๓ ประเภท

เราต้องคอยเตือนจิตสะกิดไว้ ให้คิดแต่เรื่องถูกต้อง ให้พูดแต่เรื่องถูกต้อง ทำแต่เรื่องถูกต้อง คบคนที่ดีงาม ไปสู่สถานที่ดีงาม อย่าไปสู่ที่ชั่วที่ร้ายที่ต่างๆ ที่ชวนให้เหลวไหลเสียผู้เสียคน เราจะหมดค่าหมดราคา ชีวิตจะไม่มีความหมาย เป็นพลเมืองไทยประเภททำจำนวนให้เต็ม

พลเมืองมี ๓ ประเภท คือ

คนหนึ่ง เกิดมาทำประเทศชาติให้งดงาม
อีกคนหนึ่ง เกิดมาทำประเทศชาติให้ต่ำทราม
อีกคนหนึ่ง เกิดมาเพื่อให้จำนวนมันเต็ม ๕๐ – ๖๐ ล้าน แต่ว่าไม่ได้ทำอะไรที่เป็นคุณงามความดี

เราไม่ควรอยู่อย่างคนที่ทำประเทศชาติให้ตกต่ำ ไม่ควรอยู่อย่างคนที่ทำให้มันครบจำนวน ที่เขานับกันในสำมะโนครัว แต่อยู่เพื่อสร้างตัวเองให้เจริญก้าวหน้า ให้เป็นประโยชน์แก่แผ่นดินที่เราได้อยู่ได้อาศัย...

จากปาฐกถาธรรม "ทางเดินชีวิตที่ถูกต้อง"
ของ ปัญญานันทภิกขุ

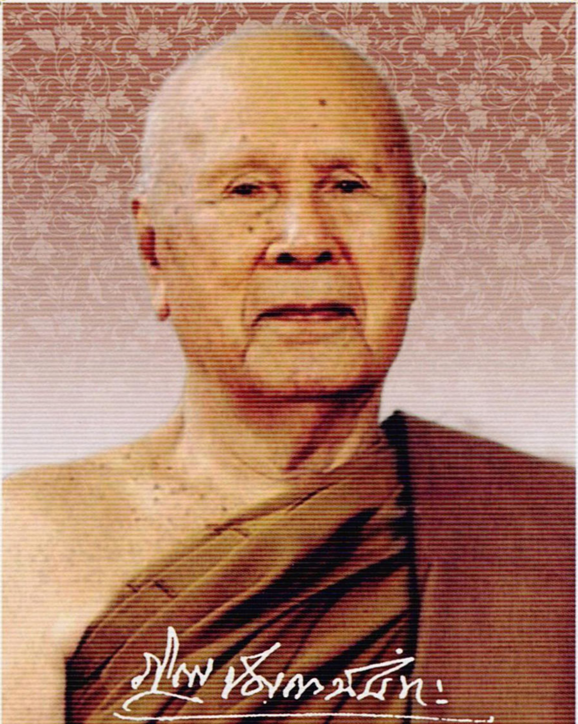

จงทำตนให้เป็นประโยชน์ทุกเมื่อ

พลเมืองมี ๓ ประเภท หนึ่ง... เกิดมาทำประเทศชาติให้งดงาม

สอง... เกิดมาทำประเทศชาติให้ต่ำทราม

สาม... เกิดมาทำจำนวนให้เต็ม !

“ จิตที่คิดจะให้ สบายกว่าจิตที่คิดจะเอา”

พุทธทาสภิกขุ

"ยิ่งให้ ยิ่งได้"

ปัญญานันทภิกขุ

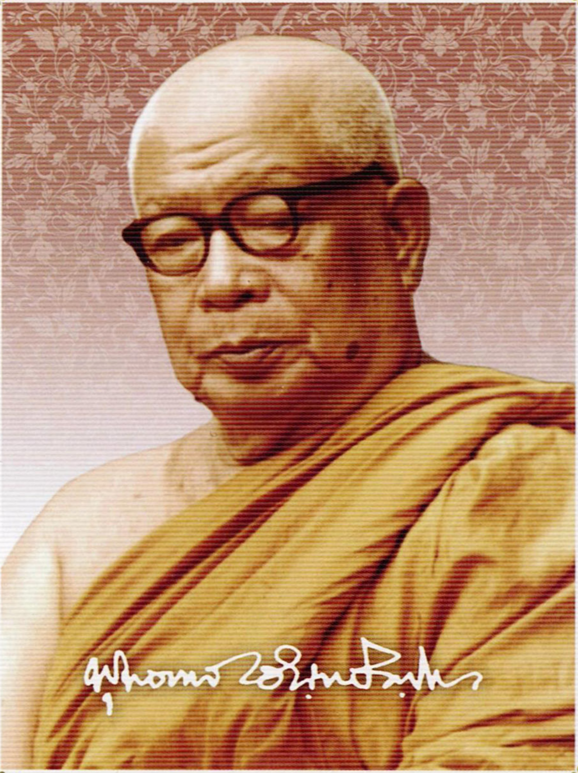

จงมีศิลป์ทุกกระเบียดนิ้ว

ยามจะได้ ได้ให้เป็น ไม่เป็นทุกข์ ยามจะเป็น เป็นให้ถูก ตามวิถี
ยามจะตาย ตายให้เป็น เห็นสุดดี ถ้าอย่างนี้ ไม่เป็นทุกข์ ทุกเมื่อเอย ฯ

ยามไหนก็ได้

ยามจะได้ ได้ให้เป็น ไม่เป็นทุกข์
ยามจะเป็น เป็นให้ถูก ตามวิถี
ยามจะตาย ตายให้เป็น เห็นสุดดี
ถ้าอย่างนี้ ไม่มีทุกข์ ทุกวันเอย ฯ

หมายเหตุ :-

❁ ***"ได้ให้เป็น"*** *คืออย่าได้เพื่อเอามาเป็นตัวกูหรือของกู เหมือนที่เขาได้ๆกัน ;*

❁ ***"เป็นให้เป็น"*** *คืออย่าเป็น ด้วยรู้สึกยึดมั่นถือมั่นด้วยอุปาทานว่า กูเป็นนั่นเป็นนี่ไปตามนั้นจริงๆ แม้ที่สุดแต่การเป็นบิดามารดา ;*

❁ ***"ตายให้เป็น"*** *คือตายชนิดที่ไม่ตาย, แต่กลับเป็นอยู่ตลอดกาล, และต้องเป็นการกระทำชนิดที่เรียกว่า "ตายเสียก่อนตาย" คือตายเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนแต่ร่างกายแตกดับ ฯ*

- พุทธทาสภิกขุ -

อย่าเอาความทุกข์เป็นความสุข เอาความสุขเป็นความทุกข์ !

มีคนหน้าซีดเซียวคนหนึ่งมาพบอาตมา บอกว่าไม่มีความสบายใจเลย ช่วยเป่ากระหม่อมให้ที

อาตมาก็ไม่เคยทำ จึงถามเขาว่า *"แล้วคุณสูบบุหรี่ไหมล่ะ?"*

เขาบอกว่า "สูบ"

อาตมาบอกว่า *"หากสูบบุหรี่ นี่ มันเป็นบรมโง่ ปอดอยู่ดีๆ ก็เอาไฟไปรมปอด เหมือนกับเอาควันไฟย่างปลากรอบนะ แล้วดูซิ มันมีลักษณะอย่างไร ไอ้ปลาที่ถูกรมควันไฟน่ะ ปอดของเราอยู่ดีๆ คุณก็เอาควันไปรมมัน นี่ทำลายมัน แล้วจะมีความสุขได้อย่างไรกัน"*

เขาบอกว่า "ไม่ใช่เรื่องนั้น ผมขอให้ช่วยเป่าหัวน่ะครับ"

อาตมาก็บอกว่า *"ฉันเป่าไม่เป็น"*

เขาทำเสียงไม่ชอบใจ คล้ายๆ กับบอกว่าไม่เชื่อ

อาตมาก็บอกเขาว่า *"ไม่ได้ศึกษามา เพราะฉันไม่เชื่อว่าไอ้เป่าหัวนี่ มันจะดับทุกข์ได้"*

เขาก็ ฮึ อีกครั้ง แล้วก็ทำหน้านิ่ว ลุกไป

❀ นี่ อาตมาจะพูดถึงเรื่องนี้ว่า **คนเขาต้องการความสุข แต่เขากลับไปทำเรื่องที่เป็นความทุกข์ แล้วมาหาให้เราช่วยทำให้มีความสุข**

เรากำลังทำสิ่งที่ให้เกิดทุกข์อยู่ แล้วไปให้คนอื่นช่วยเป่าหัวเพื่อดับทุกข์ มันบ้ามากหรือบ้าน้อย

❀ **ขอให้ท่านทั้งหลายสนใจเรื่องความสุขและความทุกข์ให้ดีๆ อย่าเอาไปสลับกันเสีย เอาความทุกข์เป็นความสุข เอาความสุขเป็นความทุกข์**

มันเหมือนกับนายคนนั้น เขาเห็นว่าการสูบบุหรี่เป็นความดี เป็นความสุข เขาก็สูบบุหรี่จนหน้าตาซีดเซียว และสุขภาพของเขาเสื่อม มันก็ต้องเป็นเพราะการสูบบุหรี่ของเขานั่นเอง นี้เรียกว่า **เอาสุขเป็นทุกข์... เอาทุกข์เป็นสุข**

- พุทธทาสภิกขุ -

ความรักของอวิชชา

มีชายหนึ่ง ลิงหนึ่ง อยู่ด้วยกัน
คนก็รัก ลิงนั้น เป็นหนักหนา
ลิงก็รัก คนจัด เต็มอัตรา
ทั้งสองรา รักกัน นั้นเกินดู

มาวันหนึ่ง คนนั้น นอนหลับไป
แมลงวัน มาไต่ ที่กกหู
ลิงคิดว่า ไอ้นี่ยวน กวนเพื่อนกู
จะต้องบู๊ ให้มันตาย อ้ายอัปรีย์

ฉวยดุ้นไม้ มาเงื้อ ขึ้นสองมือ
ฟาดลงไป เต็มตื้อ แมลงวันหนี
ฝ่ายเพื่อนรัก ดิ้นชัก ไปหลายที
ดูเถิดนี่ **ความรัก ของอวิชชา** ฯ

- พุทธทาสภิกขุ -

ความโง่ของปัญญา

ลูกอ่อน กลืนสตางค์ ค้างติดคอ
นางแม่หล่อ น้ำกรดตรง ลงแก้ไข
ว่าละลาย โลหะหมด แล้วปลอดภัย
ผลอย่างไร เชื่อว่าทาย ได้ด้วยกัน

นี้แหละหนา ปัญญา มาพรวดพราด
เพราะสติ มันขาด ก็ผวนผัน
กลายเป็นโง่ ในปัญญา ขึ้นมาพลัน
ถ้าสติ มาทันควัน นั้นปลอดภัย

ความโง่มี ในปัญญา ถ้าขาดสติ
มันอุตริ ออกมา อย่าสงสัย
ฆ่าเจ้าของ ของมัน ได้บรรลัย
มีสติไว้ หนอ, พวกที่ มีปัญญาฯ

- พุทธทาสภิกขุ -

สุดที่จะช่วยได้ !

คนนับถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มีการมอบกายถวายชีวิตนี้ ว่าแต่ปากเท่านั้น พอมีเรื่องได้เงินได้ของอะไร ก็ทิ้งพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เตลิดเปิดเปิง วิ่งไปหาความที่จะได้นั่นได้นี่ แม้ในทางที่ผิดศีลผิดธรรมก็จะเอา อย่างนี้ไม่ควรจะพูดว่า รักพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์อะไรจริง

พวกอุบาสกอุบาสิกา พวกพระพวกเณรเรา ก็ยังมีความรักในธรรมะไม่พอ ไปรักกิเลส รักตัวเองเสียมากกว่า บางทีรักของเล่นรักเงินมากกว่า เรียกว่า **ให้ความอยุติธรรมแก่ธรรมะ** ไม่ได้รักธรรมะอย่างแท้จริงและเพียงพอ

มีคนมาหาบ่อยๆ เป็นคนประเภทที่ให้ความอยุติ-ธรรมแก่ธรรมะ แม้ว่าเขาจะทำไปโดยไม่รู้สึกตัว คนเหล่านี้คือ คนที่เป็นทุกข์เป็นร้อน หรือเป็นโรคเส้นประสาท แล้ววิ่งมาที่นี่ ขอให้ช่วยสักที มาขอบวชบ้างขออะไรบ้าง แต่แล้วก็ยังไม่ทันได้บวช รุ่งขึ้นก็บอกว่า.. ไม่ไหว ยุ่งยากลำบาก และร่างกายเกิดเป็นอย่างนั้นอย่างนี้... ลากลับไป

คนโดยมากผิดหวังเรื่องผู้หญิง เรื่องครอบครัว **พวกนี้โง่เขลาจนไม่รู้ว่า เรื่องครอบครัวนั้น ที่แท้มันเป็นอย่างนั้นเอง และธรรมะจะมีวิธีแก้ได้อย่างไร ก็ไม่เคยเอาใจใส่** อายุเข้าไปตั้ง ๓๐-๔๐ แล้ว ก็ยังไม่รู้ว่าธรรมะมีไว้สำหรับดับทุกข์ เขาไม่สนใจ ! นี้เรียกว่า **ให้ความอยุติธรรมแก่ธรรมะอย่างยิ่ง** มีแต่จะเอาท่าเดียว จะเอาประโยชน์จากธรรมะท่าเดียว **ไม่ยอมลงทุน "ปันใจ" ให้แก่ธรรมะ** คือไม่ยอมลงทุนศึกษาเลย พอเดือดร้อนจึงจะวิ่งมาหาธรรมะ

คนที่เป็นโรคเส้นประสาทนี้ เราจะพูดธรรมะให้เขาเข้าใจนั้นไม่ไหว เขาเข้าใจไม่ได้ เมื่อเขาสบายดีอยู่ เขาไม่สนใจธรรมะ จะไปให้ธรรมะช่วยเมื่อเขาเจ็บไข้จะตายลง นี้ทำไม่ได้ แม้จะป้องกันก็ไม่ได้เสียแล้ว

ทางที่ดี **ต้องมีธรรมะให้เพียงพอ** ที่จะป้องกันโรคทางจิต ป้องกันโรคทางประสาทได้ เสียก่อน **แล้วเราจะเป็นคนที่มีสุขภาพดีทั้งทางกายและทางใจ** แม้จะแก่แล้วก็จะไม่คร่ำครวญ ไม่หลงใหล จะมีสติสัมปชัญญะดีจนกระทั่งดับจิตในวาระสุดท้าย

- พุทธทาสภิกขุ -

ทุ ลั ก ทุ เ ล

ความแก่ หง่อม ย่อมทุลัก ทุเลมาก
ดั่งคนบอด ข้ามฟาก ฝั่งคลองหา-
วิธีไต่ ไผ่ลำ คลานคลำมา
กิริยา แสนทุลัก ทุเลแล ;

ถ้าไม่อยาก ให้ทุลัก ทุเลมาก
ต้องข้ามฟาก ให้พ้น ก่อนตนแก่
ก่อนตามืด หูหนวก สะดวกแท้
ตรองให้แน่ แต่เนิ่นๆ รีบเดินเอย ฯ

- พุทธทาสภิกขุ -

จงวิดเรือให้เบา
แล้วเธอจะไปถึงฝั่ง

พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า
“จงวิดเรือให้เบา แล้วเธอจะไปถึงฝั่ง
คือ พระนิพพาน”
คือ ร่างกายเหมือนกับเรือ ใจเป็นผู้นำเรือไป
ทีนี้เรือมันไม่เบา มันหนัก
หนักด้วยความยึดถือในตน
ไปยึดไว้มาก มันก็หนักมาก
พระองค์ให้วิดน้ำออก
คือสิ่งไม่ดีน่ะวิดออกเสีย อย่าเอาไว้..ทิ้งให้หมด
ทำกายให้มันเบา ทำใจให้มันเบา
กายเบาใจเบาต้องมีคุณธรรม
มี ศีล สมาธิ ปัญญา
มีความละอายบาป กลัวบาป
ตัวเราก็เบาโล่ง
ไม่มีอะไรเป็นเครื่องถ่วงให้หนักอกหนักใจ
เราก็จะไปถึงจุดหมายปลายทาง
คือความสุขสงบเย็นสมปรารถนา

- ปัญญานันทภิกขุ -

ระวัง!

• เวลานี้**พุทธบริษัทไม่ได้ปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า**ที่ว่า **"ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน"** แต่ว่าไปพึ่งอะไร นอกเรื่องนอกราวกันทั้งนั้น

• จะทำการค้าขาย ไม่มีความรู้ทางการค้าขาย ต้องนิมนต์พระไปเจิม เพื่อความเป็นสิริมงคล เจิมแล้วมันจะขายดีขึ้นหรือ ก็เปล่า..หามิได้

• มีครอบครัวหนึ่งอยากจะให้เจิมให้ได้ เลยเจิมไว้ที่กระจกว่า **"ระวัง"** ไว้ตัวเดียว

• บอกว่า...**นี่แหละ "ยอดธรรมะ"** ถ้ามีความระวังแล้วโจรมันก็ไม่เข้าบ้าน ถ้าระวังแล้วก็ไม่เดินชนกระจกแตก ระวังแล้วก็ไม่เมาเหล้า ระวังแล้วผีการพนันไม่เข้าสิงสู่จิตใจ เพราะฉะนั้น **"ระวัง!" ไว้ตัวเดียวเป็นใช้ได้**

- ปัญญานันทภิกขุ -

ระวัง ! ตัวเองหลอกตัวเอง
เสียหายกว่าผู้อื่นหลอก
ตั้งร้อยเท่าพันเท่า
แต่ก็ไม่มีใครระวัง

- พุทธทาสภิกขุ -

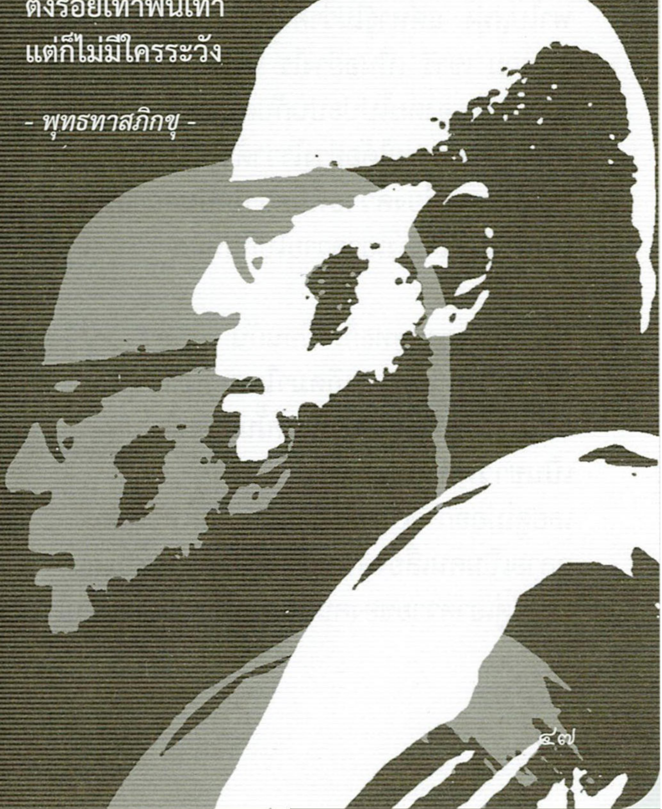

คนเลี้ยงควาย

❁ ถ้าไม่เรียนรู้ธรรมะ ท่านจะลำบาก
เหมือนคนเลี้ยงควาย เช้าต้อนควายออกจากคอก
พาไปสู่ทุ่ง แต่หารู้ไม่ว่าควายของตนสี ขน เป็นอย่างไร
เขารอม เขารี เป็นอย่างไร หางดี หางงอ เป็นอย่างไร
เมื่อควายของตนไปปะปนกับควายของผู้อื่น
ตนจะเลือกควายได้อย่างไรว่าตัวไหนเป็นของตน
เขาเป็นคนเลี้ยงควายที่มีความเป็นควายมากเข้าทุกที
ไม่เท่าใดเพื่อนคงเอาควายไปกินหมด

❁ พี่น้องชาวพุทธก็เหมือนกัน
เป็นชาวพุทธเพราะเกิดมาในสกุลชาวพุทธ
แต่ไม่รู้ว่าพุทธศาสนาที่แท้นั้นคืออะไร
เป็นชาวพุทธกันอย่างไร
เลยดูไม่ออกว่าเรื่องอันไหนแท้ อันไหนเทียม
กลายเป็น**คนเลี้ยงควายที่ไม่รู้จักควายของตน**
แต่ไปตู่เอาควายของคนอื่นมาเป็นควายของตนไปเสีย

❀ เมื่อพูดกันถึง **"พระพุทธศาสนาที่แท้"**
ท่านก็คงสงสัยว่ามีพุทธศาสนาที่ปลอมด้วยหรือ
ความจริงพุทธศาสนาปลอมไม่มี
แต่พวกเรานี่แหละไปทำให้ของแท้กลายเป็นของปลอม
ที่ทำเช่นนั้นก็เพราะขาดการศึกษา
ไม่รู้จริงในคำสอนของพุทธศาสนา

- ปัญญานันทภิกขุ -

๒๗ กันยายน ๒๕๐๓

คนสิ่ว

❀ ถ้าเราคิดว่า วันนี้เราควรทำอะไรที่เป็นประโยชน์ แก่ผู้อื่นได้บ้าง มีงานเยอะที่จะต้องจับต้องทำ **สิ่งเหล่านั้นเรียกร้องให้เราทำหน้าที่** **ให้เราปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น** ในแง่มุมต่างๆ...ทำได้ทั้งนั้น

ในวัดนี่มีงานเยอะ และถ้าเป็นคนมีหัวใจก็ทำได้ แต่ว่าคนเรามัน.. คนโบราณเขาเรียกว่า คนประเภทสิ่ว สิ่วที่เขาเจาะไม้น่ะ โยมเคยเห็นไหม ? เอาสิ่วมาวางลงบนไม้ มันไม่กินไม้หรอก

สิ่วนี่ วางไว้เฉยๆ ไม่กินไม้
ต้องเอาค้อนทุบหัวมันลงไป
เอาค้อนทุบแรงๆ ทุบลงไปๆ
แล้วมันก็เจาะไม้ได้นะ
ลักษณะสิ่วมันเป็นอย่างนั้น..

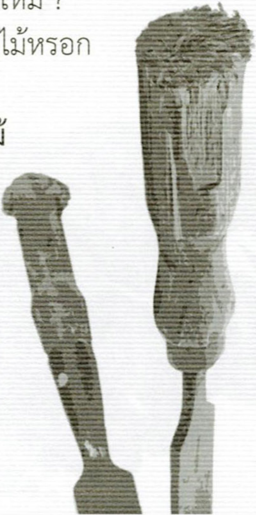

❀ คนเรามันเป็นแบบนั้นเยอะ
ต้องให้เขาใช้ ให้ทำนั่น ทำนี่
ที่จะมีความคิดขึ้นทำเองน่ะ มันหาได้ยาก ไม่ค่อยมี
เป็นประเภทสิ่วทั้งนั้น

คนเราถ้าว่า ให้เขาใช้ให้ทำนั้น มันเป็นทาส
แต่ถ้าทำเอง...เป็นไท เป็นอิสระ
คือเราคิดได้ แล้วเราก็ทำ ไม่ต้องให้มีใครใช้

คนที่คิดได้แล้วทำนั้นเป็นคนประเภทที่เรียกว่า
รู้จักหน้าที่อันตัวจะต้องทำ แล้วก็ทำหน้าที่นั้นด้วย
ความสบายใจ

นั่นเป็นการประพฤติชอบอย่างหนึ่งในแง่ธรรมะ
คือ**ผู้ประพฤติธรรมนี่ เห็นอะไรพอจะทำได้ก็ทำ**
ต่างคนต่างทำ ต่างคนต่างปฏิบัติหน้าที่
เรื่องมันก็เรียบร้อย......

- ปัญญานันทภิกขุ -

คนกระเป๋ารั่ว

❀ **สมาธินี่เราทำเพื่อสร้างกำลังใจ สร้างกำลังภายใน ต้องนั่งตัวตรง แล้วต้องบังคับตัวให้นิ่ง**

เรื่องนิ่งนี่สำคัญมาก ตัวนิ่งนี่สำคัญ เพราะการทำตัวให้นิ่งได้ แสดงว่าเป็นคนมีอำนาจจิตเข้มแข็ง

ถ้าเรานั่งไม่นิ่ง มืออยู่ไม่สุข แกว่งเท้าบ้าง กระดิกนิ้วบ้าง เราจะเห็นคนบางคน นั่งไม่ค่อยจะเรียบร้อย นั่งเก้าอี้ก็กระดิกขา อย่างนี้เขาเรียกว่า **"คนกระเป๋ารั่ว"**

กระดิกขา กระดิกมืออะไรต่ออะไร หรือว่าทำอะไรเรื่อยไป แสดงความเป็นคนอ่อนแอ ไม่สามารถจะบังคับตัวเองได้ แล้วก็ไม่รู้ว่าตัวกำลังทำอะไร สิ่งที่กระทำอยู่นั้นมันเหมาะมันควรหรือไม่ ไม่รู้ ไม่เข้าใจ ภาษาจิตวิทยาเขาเรียกว่า **"คนกระเป๋ารั่ว"**

กระเป๋ารั่ว สตางค์มันก็หมด หล่นหายไปหมด ก็เพราะรั่ว กำลังจิตของเราก็เหมือนกัน ถ้าเรากระดุกกระดิกอย่างนั้นอย่างนี้ อยู่ไม่สุขตลอดเวลา ก็เรียกว่าเป็น **"คนกระเป๋ารั่วทางจิต"** กำลังจิตมันหายไปหมดไป โดยไม่ได้เรื่องอะไร ... เรื่องนี้สำคัญ

❀ เพราะฉะนั้นเวลา**นั่งสมาธิ** ท่านให้**นั่งตั้งตัวตรง**

อุชุง กายัง ปะณิธายะ หมายความว่า ตั้งกายตรง

ปะริมุขัง สะติง อุปัฏฐะเปตวา - เอาสติไปตั้งไว้เฉพาะหน้า เฉพาะหน้าที่ตรงไหน? ที่ลมหายใจเข้า-ออก ให้กำหนดอยู่ที่ลมหายใจเข้า หายใจออก

อย่าให้ไปนึกเรื่องอื่น คิดเรื่องอื่น อันนี้เขาเรียกว่า **เป็นการฝึกหัด...ทำสมาธิ**

- ปัญญานันทภิกขุ -

คนหมดทุน

❀ **มีชายคนหนึ่งอยู่สุไหงโกลก..ชื่อ อาฮัง**

อาฮัง หรือ เจ๊กฮัง ค้าขายขาดทุนปีเดียวสามสี่แสนบาท ไม่เป็นอันทำมาหากินเลย พอขาดทุนสี่แสนก็มานั่งทำท่าเหมือนลิงป่วย หมดแรง หมดอาลัยตายอยากพูดพร่ำอยู่คำเดียวทั้งวัน

"อั๊วขาดทุนหมดแล้ว" .. "อั๊วขาดทุนหมดแล้ว"

จนญาติๆ ระอา ไม่รู้จะทำอย่างไร เลยหามมาส่งที่วัดสวนโมกข์ ปรากฏว่า มันก็มานั่งที่ตรงหินโค้ง นั่งเป็นทุกข์ในท่าเจ๊กหมดทุนท่าเดิม นั่งบ่น..

"อั๊วเจ๊งหมดแล้ว..อั๊วขาดทุนหมดแล้ว"

อาจารย์พุทธทาสก็เลยเข้าไปถามว่า..

"ฮัง...ลื้อขาดทุนแน่หรือ ?"

"แน่ซิครับ สี่แสนปีเดียวหมดเกลี้ยง ผมขาดทุนย่อยยับหมดเลย"

"คิดให้ดี ขาดทุนจริงๆ นะเหรอ ?"

"จริงซิครับ...อย่ามาถามยั่วโทสะผมนะ"

อาจารย์พุทธทาสก็เลยถามต่อว่า

"โยมอาฮัง...ที่ลื้อบ่นขาดทุนขาดทุนนี่ ลื้อเกิดมา

ลื้อมีทุนติดตัวมาเท่าไร ? วันที่ลื้อเกิดมาน่ะ”

อาฮังนั่งคิดอยู่พักหนึ่ง เอ๊ะ..ใครมันจะไปดึงทุนออกมาจากท้องแม่ได้ในวันเกิดนะ พระนี่ถามอะไรแปลกๆ อาฮังตอบว่า “ไม่มี...”

อาจารย์พุทธทาสท่านก็ถามต่อ

“เดี๋ยวนี้หม้อหุงข้าวลื้อมีไหม ?”

หม้อหุงข้าว ... มี..

เสื้อผ้ามีใส่ไหม ? ... มี...

บ้านมีอยู่ไหม ? ... มี...

ถามอะไรต่อมิอะไร มันก็ตอบว่า มีๆๆ

อาจารย์พุทธทาส ท่านจึงบอกว่า

“อาฮัง...ลื้อไม่ได้ขาดทุนหรอก เพียงแต่กำไรมันลดลงไปนิดหน่อยเท่านั้น ! “

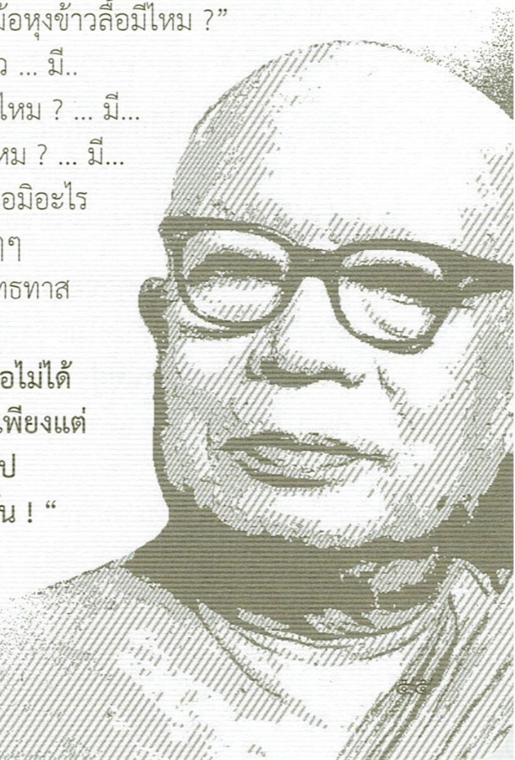

คนขี้ตู่

❀ **ชีวิตนี้เป็นของยืม...เป็นของยืม**
คือยืมจากธรรมชาติ...ธรรมชาติให้ยืมมา
เพื่อทำการพัฒนาเอาเอง
ให้สำเร็จผลสูงสุดตามที่ควรจะได้รับ
ทันแก่เวลาที่จะต้องส่งคืนเจ้าของ

❀ ธรรมชาติให้ยืมเลือดเนื้อร่างกาย จิตใจ
ดิน น้ำ ลม ไฟ นี้ มาเป็นตัวเราชั่วคราว
เรากลับตู่ว่าเป็นของกู ไม่ใช่ของยืม

❀ นั่นแหละความทุกข์อยู่ที่ตรงนั้น !
เลิกเป็นคนปล้น...คนขโมยซึ่งหน้า
หรือคนยักยอก...คนขี้ตู่
ก็จะเป็นคนบริสุทธิ์ แล้วไม่มีความทุกข์เลย.

- พุทธทาสภิกขุ -

คนเขลา

❀ หูเบา ใจเบา ปัญญาเบา
เป็นสมบัติของ **"คนเขลา"**
โดยเสมอกัน

- พุทธทาสภิกขุ -

คนสกปรก

❀ พระพุทธเจ้าท่านติไว้ว่า
"อตฺตตฺถปญฺญา อสุจี มนุสฺสา
- บุคคลผู้ใช้สติปัญญาความสามารถ
เพื่อประโยชน์ตนถ่ายเดียว
เป็น**คนสกปรก** เป็นคนใช้ไม่ได้"

❀ **อย่าอยู่อย่างคนสกปรก**
ให้อยู่อย่างคนสะอาด
ปราศจากสิ่งชั่วร้าย
จึงจะเป็นการถูกต้อง
ตามหลักเกณฑ์ทาง
พระพุทธศาสนา

- ปัญญานันทภิกขุ -

คนโกหัญเญ

"โกหัญเญ" หมายความว่า **อยู่ให้โลกพิศวง** คำนี้เกิดขึ้นก็เพราะท่านเทวทัตในสมัยพระพุทธเจ้าคือเทวทัตไม่ค่อยมีพรรคมีพวก คนมาวัดก็ไม่ค่อยจะถามถึง **พระเทวทัตเกิดน้อยอกน้อยใจ ว่าเราก็เป็นเหล่ากอเชื้อสายพวกศากยะเหมือนกัน เป็นญาติของพระพุทธเจ้าเหมือนกัน แต่ว่าญาติโยมพุทธบริษัทที่มาวัดไม่ถามถึงเราเสียเลย** ไปถามหาพระอานนท์บ้าง พระอนุรุทธบ้างและพระอื่นๆ ทั้งนั้น แต่ไม่ถามถึงเรา ก็เลยคิดผิดไปว่า **คนไม่ค่อยสนใจเรา เราจะต้องทำให้คนสนใจเสียหน่อย**

เทวทัตเห็นว่า **อชาตศัตรู** ซึ่งเป็นโอรสของพระเจ้าพิมพิสาร ต่อไปจะเป็นพระเจ้าแผ่นดิน เป็นใหญ่ในแคว้นมคธซึ่งเป็นแคว้นใหญ่ เราจะต้องไปดึงมาเป็นพวกไว้ ในการไปดึงนั้นจะต้องแสดงอะไรแปลกๆ เรียกว่า**ทำปาฏิหาริย์ให้เห็นหน่อย โดยเอางูมาพันกาย** แล้วเข้าไปหาอชาตศัตรู

อชาตศัตรูเป็นเจ้าชายหนุ่มที่ขาดการศึกษาในแง่ปัญญาของอินเดียในสมัยนั้น เห็น**เทวทัต**ทำอย่างนั้นก็สนใจ เทวทัตแนะนำอย่างนั้นอย่างนี้ เลยเป็นพวกกัน

การที่เทวทัตเอางูมาพันตัวน่ะเรียกว่า **"โกหัญเญ"** แปลว่า **ทำให้โลกพิศวง** ทำให้คนสนใจ

ในประเทศอังกฤษ คนหนุ่มคนสาว**ถ้าคนไม่สนใจ เขาก็ทำให้คนสนใจ ด้วยการทำผมในรูปแปลกๆ** ม้วนเป็นเกลียวขึ้นไว้ข้างหนึ่งทำอย่างหนึ่ง อีกข้างหนึ่งทำอย่างหนึ่ง แล้วไปเดินอยู่บนถนนเดินโชว์ร่างที่มันแปลกๆ เขาเรียกว่า **พวกพั้งค์** ถ้าหากใครเห็นสนใจมอง แล้วเขาจะยิ้มด้วย ยิ้มด้วยว่า เออ...ชอบใจฉันแล้ว สนใจฉัน แล้วก็จะสบายใจ คนประเภทนี้ก็เรียกว่า **"โกหัญญเญ"** อยู่ให้โลกพิศวง

โรคแบบนี้เวลานี้มาถึงเมืองไทยแล้ว หนุ่มสาวเมืองไทยก็กลายเป็นพวกพังแล้วเหมือนกัน

เขาเรียก**พั้งค์** แต่เมืองไทยเรียก**พัง** คือจิตใจมันพังไปแล้ว ไม่เรียบร้อย แต่งตัวแปลกๆ โลดโผนให้คนสนใจ พวกนี้เป็นพวกมีปมด้อย ไม่ค่อยมีคุณค่าในชีวิตที่จะให้คนสนใจ ประเภทนี้ก็มีอยู่

ทีนี้ เรื่อง**อชาตศัตรู**ก็ไปกันใหญ่ ไปกระทั่งว่าจับพ่อไปขัง แล้วทรมานพ่อจนตายในที่คุมขัง ตัวก็ได้เป็นพระเจ้าแผ่นดิน แต่ทำผิดหลายเรื่อง เพราะ**เทวทัต**เป็นผู้ชักจูง

คบพระผิดก็เลยไปในทางผิด ถ้าคบพระถูกก็ไปในทางถูก คนที่ไม่เคยศึกษาธรรมะไม่เคยเข้าวัดเข้าวา ถ้าไปเข้าวัดผิดเพราะคิดว่าถูกต้อง แต่ความจริงมันยังไม่ถูก นี่แหละคือปัญหาในบ้านเมืองเราเวลานี้

- ปัญญานันทภิกขุ -

คนตื่น

❁ **คนประมาทเดินในทางของความตาย**
คนไม่ประมาทเดินในทางของความรอดพ้น
ไม่มีใครอยากตาย ทุกคนใคร่เป็นคนรอดพ้น
จึงควรดำรงตนอยู่ในความไม่ประมาท
อยู่อย่างคนตื่น มิใช่คนหลับ

❁ คนตื่นเท่านั้น ทำชีวิตให้มีคุณค่าแก่โลกได้
คนหลับจะทำอะไรกับใครได้
นอกจากปล่อยชีวิตให้ล่วงไป
อย่างไม่เป็นสาระแก่นสารเท่านั้น

❁ **พระพุทธองค์ทรงสอน**
ให้ดำเนินชีวิตอย่างคนตื่น
อย่าเผลอ อย่าหลงเข้าใจผิด
แล้วประพฤติสิ่งที่ไม่ควรแก่ตนแก่ท่าน
ทำอะไร พูดอะไร คิดอะไร
ก็ทำ-พูด-คิด อย่างคนมีปัญญา
คนมีปัญญาย่อมรักษาตนรอดได้

- ปัญญานันทภิกขุ -

คนเข้มแข็ง

ล้มเอง ลุกเอง
ล้มตรงไหน ลุกตรงนั้น
นั่นแหละ "คนเข้มแข็ง"

- พุทธทาสภิกขุ -

คนใจแข็ง

❀ **คนใจแข็ง** คือคนหนักแน่นมั่นคง ไม่โยกโคลงไปตามอารมณ์ที่มากระทบ

❀ **คนใจอ่อน** คือคนปล่อยความคิด ไปตามอำนาจของความอยาก ใจจึงตกไปในทางต่ำ

❀ ความหงุดหงิด ความดุร้าย เป็นคนขี้โกรธ เจ้าโทโส ทั้งหมดเป็น**อาการของคนใจอ่อน**ทั้งนั้น พอกระทบอารมณ์เข้าหน่อยเดียวก็ปึงปังเสียแล้ว

❀ ผู้แสวงหาความสงบจึงควรระมัดระวัง
อย่าให้เกิดแก่ตนได้ จะเป็นความดี

- ปัญญานันทภิกขุ -

คนกล้าหาญ

พุทธศาสนาสอนให้เป็นคนกล้าหาญ
กล้าในทางที่ชอบ
ให้หวาดกลัวในการทำผิดเสียหาย

ผู้กล้าถูกทาง
ย่อมยืนหยัดต่อนานาภัยได้ทุกชนิด
ไม่ว่าจะใหญ่โตขนาดไหน
มุ่งรุดหน้าไปสู่ความสำเร็จ
อย่างไม่ถอยหลัง

- ปัญญานันทภิกขุ -

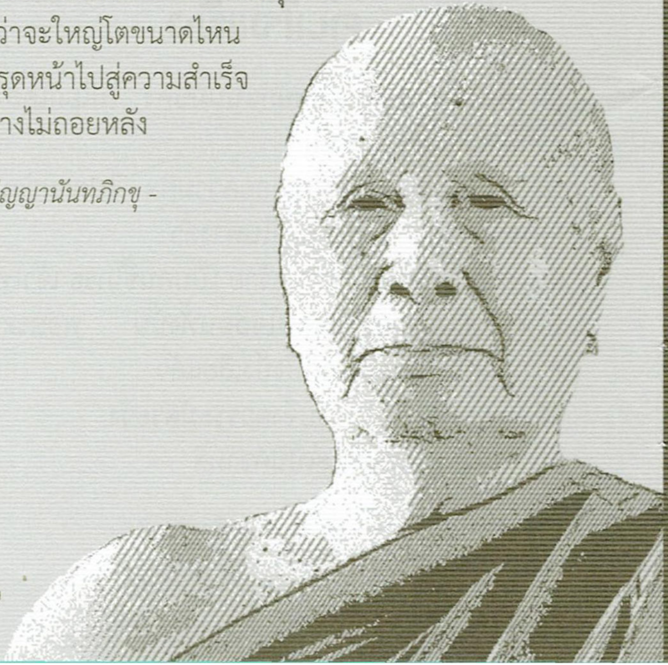

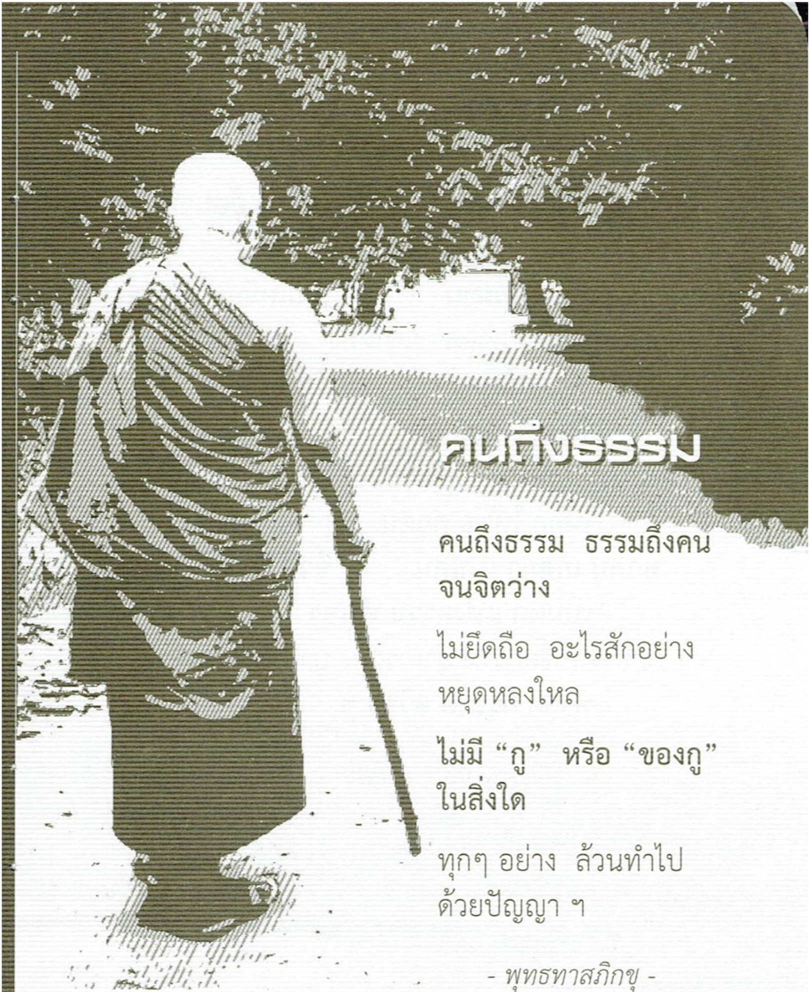

คนถึงธรรม

คนถึงธรรม ธรรมถึงคน
จนจิตว่าง

ไม่ยึดถือ อะไรสักอย่าง
หยุดหลงใหล

ไม่มี "กู" หรือ "ของกู"
ในสิ่งใด

ทุกๆ อย่าง ล้วนทำไป
ด้วยปัญญา ฯ

- พุทธทาสภิกขุ -

ทำดี ดีแล้ว เป็นพร

ทำดี ดีแล้ว เป็นพร ไม่ต้อง อ้อนวอน
ขอพร กะใคร ให้กวน
พรที่ ให้กัน ผันผวน เป็นเหมือน ลมหวน
อวลไป อวลมา อย่าหลง
พรทำ ดีเอง มั่นคง วันคืน ยืนยง
ซื่อตรง ต่อผู้ รู้ทำ
อยากรวย ด้วยพร เพียรบำ- เพ็ญบุญ กุศลนำ
ให้ถูก ให้พอ ต่อตน
ทุกคน เกิดมา เป็นคน ชั่วดี มีจน
เป็นผล แห่งกรรม ทำเอง
ถือธรรม เชื่อกรรม ยำเกรง บาปชั่ว กลัวเกรง
ทำแต่ กรรมดี ทวีพร ฯ

- พุทธทาสภิกขุ -

เราดี ดีกว่า ดวงดี

เราดี ดีกว่า ดวงดี เพราะดีนั้นมี
ที่เรา, ดีกว่าที่ดวง
ทำดี นั่นแหละเราหน่วง เอาดีทั้งปวง
มาทำให้ดวง มันดี
ดวงชั่วไม่ได้เลยนี่ ถ้าเราขยันมี
ความดีทำไว้ เป็นคุณ
อยู่ดี ตายดี เพราะบุญ ทำไว้เจือจุน
ตลอดชีวิตติดมา
ดวงดีมีอยู่อัตรา ก็เพราะเหตุว่า
เราทำดีเป็น เห็นมั้ย ?
เหตุนั้น เราท่านใดใคร ทำดีเสมอไป
ดวงดีจักมีสมบูรณ์ ฯ

- พุทธทาสภิกขุ -

กรรมดี ดีกว่า วัตถุมงคล

กรรมดี ดีกว่า มงคล สืบสร้าง กุศล
ดีกว่า นั่งเคล้า ของขลัง
พระเครื่อง ตะกรุด อุทกัง ปลุกเสก แสนฉมัง
คาดมั่ง แขวนมั่ง รังรุง
ขี้ขลาด หวาดกลัว หัวยุ่ง กิเลส เต็มพุง
มงคล อะไร ได้คุ้ม
อันธพาล ซื้อหา มาคุม เป็นเรื่อง อุทลุม
นอนตาย ก่ายเครื่อง รางกอง
ธรรมะ ต่างหาก เป็นของ เป็นเครื่อง คุ้มครอง
เพราะว่า เป็นพระ องค์จริง
มีธรรม ฤๅมี ใครยิง ไร้ธรรม ผีสิง
ไม่ยิง ก็ตาย เกินตาย

เหตุนั้น เราท่าน หญิงชาย　　เร่งขวน เร่งขวาย
**　　　หาธรรม มาเป็น มงคล**
กระทั่ง บรรลุ มรรคผล　　　　หมดตัว หมดตน
　　　พ้นจาก เกิดแก่ เจ็บตาย
บริสุทธิ์ ผุดผ่อง ใจกาย　　　อุปัทวะ ทั้งหลาย
**　　　ไม่พ้อง ไม่พาน สถานใด**
เหนือโลก เหนือกรรม อำไพ　กิเลสา- สวะไหน
　　　ไม่อาจ ย่ำยี บีฑา ฯ

- พุทธทาสภิกขุ -

พุทธธรรมอำนวยพร

❀ ขออวยพร วอนอ้าง คุณพระพุทธ
ได้ปกป้อง ผองมนุษย์ โศกกษัย
ขออ้างคุณ พระธรรม อันอำไพ
ช่วยคุ้มสัตว์ ทั่วไป ไร้โรคา

❀ ขออวยพร วอนอ้าง คุณพระสงฆ์
ช่วยธำรง สุขสันต์ กันทั่วหน้า
ข้าร่ำร้อง ลำนำ พร่ำภาวนา
ทั่วโลกา สิ้นทุกข์ ผาสุกเอย ฯ

- พุทธทาสภิกขุ -

หนังสือ "**ธรรมดี** จากสองศรีพระศาสนา"

จัดพิมพ์โดย ศูนย์หนังสือวัดชลประทานรังสฤษดิ์
โทร.๐๘-๑๔๑๒-๓๓๓๗
พิมพ์ครั้งที่ ๑ : พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ๒๐,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ที่ บริษัท เอส.อาร์.พริ้นติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด
โทร.๐-๒๕๘๔-๒๒๔๑
ร่วมบุญจัดพิมพ์เผยแผ่ เล่มละ ๑๐.-

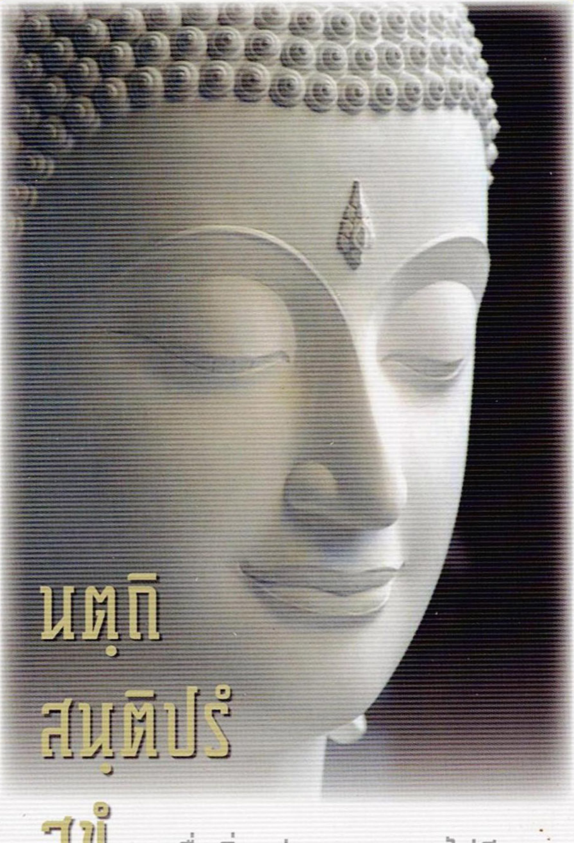

นตฺถิ สนฺติปรํ สุขํ

สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบ ไม่มี

ทำดี ดีแล้ว เป็นพร
เราดี ดีกว่า ดวงดี
กรรมดี ดีกว่า วัตถุมงคล

ทำดีด้วยตน
ชักชวนคนอื่นให้**ทำดี**
สนับสนุนคนดี
ให้**ทำดี**ยิ่งๆ ขึ้นไป